

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034288 24 Uvp
Banjaluka, 14.08.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Božane Vulić članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi „Prointer ITSS“ d.o.o. Banjaluka, zastupan po punomoćniku Milanu Maleševiću, advokatu iz Banjaluke, ulica Ive Andrića broj 42 (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj FDZ-326/23 od 18.01.2023. godine, tuženog JU Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske, Bijeljina, u predmetu refundacije naknade plate za vrijeme korištenja porodijskog odsustva, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 034288 23 U od 25.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj 14.08.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta i odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijale Banjaluka, Poslovnica Banjaluka, broj: FBL-630-51916-1/22 od 01.12.2022. godine, te odbijen i zahtjev za naknadu troškova sastava žalbe. Tim prvostepenim rješenjem utvrđeno je da tužilac gubi pravo na refundaciju naknade neto plate za vrijeme korištenja porodijskog odsustva radnice V. Z. za period od 01.07.2022. godine do 13.07.2022. godine, koje mu je priznato rješenjem tog organa broj FBL-630-38346/21 od 01.11.2021. godine, zbog proteka roka, uz određenje da se sredstva na ime refundacije naknade plate za navedeni period ne mogu više potraživati.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio navodima da je pravilan zaključak prvostepenog organa da je zahtjev za trebovanje sredstava za isplatu naknade neto plate za porodijsko odsustvo njegove radnice V. Z., podnesen po proteku zakonskog roka. Sud se pozvao na odredbu člana 28. stav 3. Zakona o dječijoj zaštiti („Sl. glasnik RS“, broj 114/17, 122/18, 107/19 i 119/21) koji je važio u vrijeme podnošenja zahtjeva tužioca za ostvarivanje prava na refundaciju naknade neto plate kao i u vrijeme donošenja rješenja o priznavanju prava, kojim je propisano da se zahtjev za refundaciju u skladu sa rješenjem iz člana 27. stav 2. toga zakona o priznavanju prava podnosi prvostepenom organu nakon izvršene isplate naknade, a najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana isplaćene naknade plate za posljednji mjesec korištenja porodijskog odsustva. Kako je rješenje kojim je tužiocu priznato pravo izvršeno u dijelu kojim

se pravo priznaje u periodu od 14.08.2021. godine do 30.06.2022. godine, sud zaključuje da je tužilac bio upoznat sa pravima i obavezama u tom rješenju koje su u vezi sa rokom za trebovanje sredstava, kao i sa činjenicom da će doći do gubitka prava u slučaju propuštanja roka za trebovanje sredstava. S obzirom da je tužilac platu za posljednji mjesec korištenja porodijskog odsustva tj. juli 2022. godine isplatio 01.08.2022. godine, a zahtjev za refundaciju za taj mjesec podnio je dana 24.11.2022. godine, očigledno je da je podnesen po proteku roka od 3 mjeseca. Činjenica da je u vrijeme podnošenja zahtjeva za refundaciju za mjesec juli 2022. godine, već bio na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dječijoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 119/21), koji je stupio na snagu 01.01.2022. godine, kojim je, članom 12., izmijenjen član 28. stav 3. Zakona o dječjoj zaštiti, tako da je postojeći rok od 3 mjeseca produžen na rok od 6 mjeseci, od dana prestanka korišćenja porodijskog odsustva, nije od uticaja, jer se ta izmijenjena odredba, primjenjuje na zahtjeve koji su podneseni nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dječjoj zaštiti, a ne i na odnose koji su nastali prije i koji su već pravosnažno riješeni. U konkretnom slučaju to je rješenje broj FBL-630-38346/21 od 01.11.2021. godine, kojim je decidno, u tački 4. dispozitiva, naveden rok od 3 mjeseca u kojem se mogu trebovati sredstva po priznatom pravu, pri čemu je, u tački 5. dispozitiva, navedeno da protekom roka iz prethodne tačke poslodavac gubi pravo na refundaciju isplaćene naknade plate po ovom rješenju, kako je i propisano članom 28. stav 4. Zakona o dječjoj zaštiti.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje pobijane presude tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Sl. glasnik RS“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) odnosno zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Smatra da je imao pravo na refundaciju sredstava, a da tuženi ne cijeni suštinu i ne upušta se u analizu izmijenjenih materijalnih odredaba u vrijeme kada je prvostepeni organ donosio prvostepeni akt. U to vrijeme je u stavu 4. odredbe člana 28. Zakona o dječjoj zaštiti određen je rok od 3 mjeseca za dostavljanje zahtjeva za trebovanje, koji je bio na snazi još neko vrijeme, pa tužilac nije imao osnov da osporava rješenje koje je doneseno po njegovom zahtjevu za ostvarivanje prava. Po promjeni propisa, rok je pomjeren na 6 mjeseci, čime su data veća prava korisnicima, odnosno data mogućnost da se zahtjev za isplatu odnosno trebovanje podnese u tom novoodređenom roku, pa je prvostepeni organ trebao tu činjenicu imati u vidu i odlučiti u skladu sa tom odredbom. Ne osporava činjenično utvrđenje ali smatra da je iz navedenih razloga došlo do pogrešne primjene materijalnog prava, s obzirom da je organ bio u obavezi da dozvoli refundaciju ili da po sili zakona izmijeni postojeće rješenje, kojim mu je to pravo utvrđeno. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje, te da u svakom slučaju se tuženi obaveže na plaćanje troškova postupka shodno dostavljenom troškovniku.

Tuženi u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode. Citira sadržaj odredbe člana 28. stav 3. i 4. Zakona o dječjoj zaštiti i navodi da je prvostepeno rješenje od 01.11.2022. godine, kojim je tužiocu priznato pravo na refundaciju, doneseno u skladu sa tada važećim zakonskim propisima koji su bili na snazi u momentu podnošenja zahtjeva. Donesenim rješenjem je priznato pravo za refundaciju naknade plate za vrijeme korištenja porodijskog odsustva radnice tužioca V. Z. za vremenski period od 14.08.2021. godine do 13.07.2022. godine, u mjesečnom iznosu od 2.116,40 KM. U dispozitivu tog rješenja u tački 4. jasno je definisan rok od 3 mjeseca od dana isplate naknade plate ili uplate doprinosa za trebovanje isplaćenih sredstava po tom rješenju, a navedene su i posljedice propuštanja roka, što znači da je tužilac bio u potpunosti upoznat sa svojim pravima i obavezama, a i rokom za trebovanje sredstava. S obzirom da iz činjeničnog utvrđenja proizlazi da rok za trebovanje sredstava za

posljednji mjesec porodiljskog odsustva, juli 2022. godine, nije podnesen u roku od 3 mjeseca, to je prvostepenim rješenjem pravilno tužiocu utvrđen gubitak prava na refundaciju sredstava za taj period. Primjena izmijenjene odredbe člana 38. Zakona o dječijoj zaštiti koja je stupila na snagu 01.01.2022. godine odnosi se na zahtjeve koji su podneseni u toj godini, kada je taj zakon stupio na snagu, ali ne i na predmete koji su pravosnažno riješeni u prethodnoj godini. Sve navedeno ukazuje da su prvostepeno rješenje i osporeni akt zakoniti, a time i pobijana presuda zbog čega predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje odbije, kao i da se odbije zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i odgovor na zahtjev po odredbama člana 39. ZUS, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je po zahtjevu za refundaciju naknade plate za porodiljsko odsustvo za radnicu V. Z. tužiocu priznato to pravo rješenjem od 01.11.2021. godine počev od 14.08.2021. godine, pa do kraja trajanja porodiljskog odsustva, a najduže do 13.07.2022. godine. U tački 4. dispozitiva tog rješenja određeno je da se zahtjevi za trebovanje isplaćenih sredstava po tom rješenju mogu podnijeti najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana isplate naknade plate ili uplate doprinosa za posljednji mjesec korištenja porodiljskog odsustva korisnika, samostalnih preduzetnika i lica koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost. U tački 5. dispozitiva određeno je da protekom roka iz prethodne tačke poslodavac gubi pravo na refundaciju isplaćene naknade plate po tom rješenju.

Navedeno rješenje izvršeno je za period porodiljskog odsustva od 14.08.2021. godine pa sve do 30.06.2022. godine, što među strankama nije sporno. Sporno je da li je tužilac ispunio uslove za isplatu naknade za period od 01.07.2022. godine do 13.07.2022. godine.

Tuženi smatra da kod činjenice da je tužilac platu za mjesec juli 2022. godine isplatio 01.08.2022. godine, a zahtjev za trebovanje sredstava odnosno za isplatu te naknade dostavio prvostepenom organu 24.11.2022. godine (prijemni štambilj na obrascu TR-NP), da je zahtjev podnesen po proteku roka od 3 mjeseca određenog navedenim rješenjem, što za posljedicu ima gubitak prava na refundaciju za taj vremenski period, što je i po ocjeni ovog suda pravilno.

Naime, odredbom člana 28. stav 4. Zakona o dječijoj zaštiti koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, a i donošenja prvostepenog rješenja, propisano da je da se zahtjev za refundaciju u skladu sa rješenjem iz člana 27. stav 2. ovog zakona o priznavanju prava, podnosi prvostepenom organu nakon izvršene isplate naknade a najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana isplaćene naknade plate za posljednji mjesec korištenja porodiljskog odsustva. U stavu 5. te odredbe određeno je da protekom roka iz stava 3. i 4. korisnik prava gubi pravo na refundaciju.

Kako je tužilac zahtjev za isplatu isplaćene naknade plate za mjesec juli 2022. godine podnio po proteku propisanog roka od 3 mjeseca, to je pravilno prvostepenim rješenjem tužiocu utvrđen gubitak tog prava za sporni period. Tužilac je kako i sud pravilno primjećuje sa svojim pravima i obavezama bio upoznat u navedenom rješenju, koje je pravosnažno i po kojem je postupao sve do posljednjeg zahtjeva za isplatu. S obzirom da je to rješenje pravosnažno to nije bilo osnova ni potrebe da se vrši izmjena tog rješenja iz razloga promjene zakona na kojoj tužilac neosnovano insistira, jer ta promjena zakona i produženje roka važi samo za zahtjeve podnesene nakon njegovog stupanja na snagu, a ne i na ranije pravosnažno riješene zahtjeve, jer bi se tada radilo o retroaktivnoj primjeni toga zakona, što nije predviđeno njegovim

izmjenama. Prema navedenom proizlazi da prilikom donošenja prvostepenog a time i drugostepenog rješenja nije došlo do povrede materijalnog prava na koju tužilac ukazuje.

Kako ne stoje ni ostali navodi zahtjeva, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog njene nezakovitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se otuda zahtjev tužioca, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. tog zakona, odbija kao neosnovan.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužilac nema pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić